

Warszawa, 30 czerwca 2016 r.

**ODF Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE DECYZJĘ LITWY O ODMOWIE EKSTRADYJCJI
S. SHALABAYEVA DO KAZACHSTANU LUB NA UKRAINĘ**

28.06.2016 r. sąd w Wilnie wydał orzeczenie, odrzucając wnioski Kazachstanu i Ukrainy o ekstradycję Syryma Shalabayeva, krewnego kazachstańskiego opozycjonisty i uchodźcy politycznego Mukhtara Abylazova. Sprawa wytoczona Shalabayevowi przez Kazachstan i Ukrainę stanowi część kampanii ścigania Abylazova. Amnesty International, Human Rights Watch, Międzynarodowa Federacja na rzecz Praw Człowieka, Francuska Liga Praw Człowieka, Human Rights Foundation, rosyjski i ukraiński Komitet Helsiński oraz inne organizacje broniące praw człowieka, jak również 50 członków Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych zwrócili uwagę na polityczny charakter sprawy Abylazova.

Przez swoją decyzję Litwa dołączyła do innych członków UE, którzy udzielili azylu członkom rodziny i byłym współpracownikom Abylazova. Czeska Republika oraz Wielka Brytania odmówiły ekstradowania na Ukrainę Tatiany Paraskevich, Igora Kononko i Romana Solodchenko, których sprawy są powiązane ze sprawą Syryma Shalabayeva.

Wcześniej Syrymowi Shalabayevowi przyznano azyl, by zapewnić mu ochronę przed Kazachstanem. Decyzja odmowy przekazania Shalabayeva Ukrainie może mieć związek z opublikowaniem przez Kazaword dokumentów w środkach masowego przekazu (korespondencję pomiędzy kazachstańskimi i ukraińskimi organami ścigania oraz przedstawicielami kazachstańskich władz)^{1,2,3}. Potwierdzono, że przedstawiciele Kazachstanu przygotowali dokumenty dla ukraińskich i rosyjskich śledczych w sprawach wymierzonych przeciwko Abylazowowi, jego współpracownikom i bliskim⁴. Co więcej, wyszło na jaw, że niesławny prokurator Vladimir Guzyr, którego dziennikarze i aktywiści przyłapali na próbie zatuszowania korupcji w Prokuraturze Generalnej, jest zaangażowany w ukraiński wniosek dt. ekstradycji Shalabayeva⁵.

Decyzja władz Litwy stanowi kolejne zwycięstwo w batalii o respektowanie praw człowieka w Europie. Jednak Kazachstan i jego sojusznicy dalej zabiegają o ekstradycję Abylazova i związanych z nim osób. Sam Abylazov pozostaje w areszcie we Francji od 31.07.2013 r. i grozi mu ekstradycja do Rosji.

17.09.2015 r. francuski premier Manuel Valls podpisał dekret o ekstradycji Abylazova do Rosji. Po złożeniu apelacji przez prawników kazachstańskiego opozycjonisty, sprawa jest obecnie rozpatrywana przez Radę Stanu (Conseil d'État). Francja pozostaje w tej chwili jedynym europejskim państwem, które ignoruje dowody na polityczne motywy wszczętego przeciwko Abylazowowi postępowania^{6,7}, tym samym współpracując z autorytarnymi reżimami Nursultana Nazarbayeva i Vladimira Putina. Francja lekceważy także stanowisko, jakie zajmują w tej sprawie przedstawiciele

¹ <http://www.trust.ua/news/91613-korupciya-i-partnery.html>

² <http://www.trust.ua/news/92332-korupciya-i-partnery-chast-2.html>

³ <http://www.trust.ua/news/93202-korupciya-i-partnery-chast-3.html>

⁴ <http://en.odfoundation.eu/a/6857.report-political-persecution-of-syrym-shalabayev>

⁵ <http://en.odfoundation.eu/a/7397.report-the-role-of-infamous-prosecutor-vladimir-guzyr-in-the-case-of-syrym-shalabayev>

⁶ <http://en.odfoundation.eu/a/7319.report-the-facts-which-confirm-the-fabrication-of-the-case-of-mukhtar-abylazov-in-russia-tatiana-paraskevich-and-artur-trofimov-prosecution>

⁷ <http://en.odfoundation.eu/a/6869.report-analysis-of-documents-in-the-case-of-abylazov>

społeczeństwa obywatelskiego, którzy wystąpili w obronie Ablyazova i jego współpracowników⁸, oraz Parlamentu Europejskiego, który w rezolucji z 13.04.2014 r. potępił wykorzystywanie przez niektóre rządy krajów Azji Środkowej systemu Interpol dla swoich celów politycznych⁹.

Fundacja Otwarty Dialog wyraża wdzięczność wszystkim partnerom, którzy dołączyli do kampanii wsparcia Syryma Shalabayeva. W akcje włączyły się organizacje broniące praw człowieka, takie jak Kazachstańskie Międzynarodowe Biuro Praw Człowieka, Centrum Wolności Obywatelskich¹⁰, Human Rights Information Center¹¹, członkowie Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych wielu państw członkowskich UE, jak i parlamentarzyści ukraińscy.

Jednocześnie wzywamy władze francuskie do pójścia za przykładem innych krajów europejskich, które zapewniły ochronę osobom, przeciwko którym wytoczono politycznie motywowane sprawy w związku ze ściganiem Mukhtara Ablyazova. Apelujemy o anulowanie ekstradycji do Rosji lub na Ukrainę lidera kazachstańskiej opozycji.

⁸ <http://en.odfoundation.eu/a/7508,prominent-russian-human-rights-activists-salled-for-preventing-the-extradition-of-mukhtar-ablyazov>

⁹ <http://en.odfoundation.eu/a/7508,prominent-russian-human-rights-activists-salled-for-preventing-the-extradition-of-mukhtar-ablyazov>

¹⁰ <http://en.mukhtarablyazov.org/a/1915,the-statement-of-human-rights-activists-of-ukraine-and-kazakhstan-on-the-inadmissibility-of-the-extradition-of-syrym-shalabayev-a-relative-of-a-kazakh-opposition-leader>

¹¹ <http://en.odfoundation.eu/a/7039,human-rights-defenders-write-to-lithuanian-authorities-in-support-of-syrym-shalabayev>

